

BASKI SONRASI OPERATÖRÜ

TANIM

Baskı aşaması tamamlanan ve ciltlemesi yapılacak her türlü işin ciltleme ile ilgili hazırlıklarını ve işlemlerini, özel kesim gerektiren işlemleri ve ambalaj üretimini uygun ekipman kullanarak yapma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

A-GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Baskı Sonrası Operatörü;
- Ciltleme, ambalaj ve özel kesim gerektiren işleri yapar,
 - İş akış sürecini planlar,
 - Tabaka halindeki basılı ürünlerin elle ya da makine ile kırım işlemlerini yapar,
 - Kırım işlemi sonucu elde edilen sayfaların bir birini izlediği forma adı verilen kitap birimlerini hazırlar,
 - Formaların cilt öncesi sırayla iç içe veya yan yana sıralanması olan harman çekme işlemini yapar,
 - Birleştirilen formaların fazlalıklarını keser,
 - Baskısı tamamlanan dergi, kitap, ajanda gibi ürünlere çeşitli şekillerde ve türlerde kapak hazırlar,
 - Ciltleme öncesi tutturma, yapıştırma, tutkal yapma, tel dikişi (zımba), iplik dikiş gibi işleri yapar,
 - Uygulanacak cilt tipini belirler,
 - Bez cilt, kılavuzlu cilt, kordonlu cilt, yarıklı cilt, Amerikan cilt, kalamozalı cilt gibi çok çeşitli türleri olan ciltleme işini yapar,
 - Endüstriyel ciltleme makinelerini kullanır,
 - Ciltleme işlemini yapar,
 - Istamp (Sıcak Yıldız Baskı makinesi) kullanarak kitap kapaklarına yıldız baskı yapar
 - Baskısı tamamlanan broşür, dergi, ambalaj, kapak, dosya gibi ürünlerin su, ı ışık gibi dış etkenlerden korunması ve estetik ürünlerin ortaya çıkması için selefondenilen ince PVC ile kaplama işlemini yapar,
 - Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur

BASKI SONRASI OPERATÖRÜ

A- GÖREVLER

- Basılan fatura, bilet vb. ürünlerin destelerinden kolay kopmalarını sağlamak için aralıklı delme işlemi olan pilyaj kesimlerini yapar,
- Baskı sonrası işlemleri tamamlanan ürünlerin paketlenme işlerini yapar,
- Uygulanacak cilt tipine göre iş akış sürecini planlar,
- Kapak üzerine yapılacak işlemleri (varak, yaldız, kör baskı gibi) uygular,
- Hazırladığı iç blok ve kapağı birleştirir,
- Kitap tamiri yapar,
- Pilyaj (oluk açma, perforaj, aralıklı delme) ve kalomoza işlemlerini yapar,
- Çeşitli sert ve yumuşak kapaklı cilt işlerini yapar,
- Fatura, bilet, irsaliye, makbuz gibi ürünleri koçan hale getirir,
- Dosya klasör, karton, kâğıt çanta, kutu yapar ve aksesuarlarını takar.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Kesim bıçağı (giyotin),
- Kırım makinesi,
- Kapak takma makinesi,
- Harman makinesi,
- Pilyaj makinesi,
- Kutu kesim makinesi,
- Tel dikiş(zımba) makineleri,
- İplik dikiş makineleri,
- Shrink ve paketlenme makineleri,
- Tutkal, PVC,
- Sıcak pres makinesi,
- Pilyaj- Perforaj makineleri,
- Kambura makineleri,
- Kalomoza makineleri,
- Spiral ciltleme makineleri,
- Mesleğe ait diğer araç ve gereçler.

BASKI SONRASI OPERATÖRÜ

B-MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Baskı Sonrası Operatörü olmak isteyenlerin;

- Planlı ve organize çalışma özelliğine sahip,
 - Esnek çalışma koşullarına uyabilen,
 - Mekanik yeteneği gelişmiş,
 - Şekil ve uzay ilişkilerini görebilen,
 - Göz ve ellerini eşgüdümle kullanabilen,
 - Renk, çizgi ve şekiller arasındaki ilişkiyi algılayabilen,
 - Birden fazla işi aynı anda yapabilen,
 - İnisiyatif kullanabilen,
 - Makine ve malzeme ağırlıklı çalışabilen,
- kişiler olmaları gerekir.

C-ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Baskı Sonrası Operatörü olarak çalışmak isteyenler her türlü basım ve çoğaltma işleminin yapıldığı özel sektör ve kamu kesimi matbaalarının baskı sonrası birimlerinde görev alabilecekleri gibi bağımsız olarak da çalışabilirler. Çalışma genellikle ayakta ve makineler başında yapılmaktadır. Malzeme taşıma, malzeme kaldırma gibi işlerden dolayı bedensel güç harcamak gerekebilir. Ancak teknolojinin gelişmesi, bilgisayar ve otomatik makinelerin ağırlıklı olarak kullanılması sonucu çalışma şartları eskiye göre daha kolaylaşmıştır. Bu durum mesleğin istediği işgücünün daha nitelikli olmasını gerekli kılmıştır. İş yerinin büyüklüğüne göre değişmekle beraber geç saatlere kadar çalışma, vardiyalı çalışma söz konusu olabilir. Selefon işlemi dışında çalışma ortamında rahatsız edici koku yoktur.

BASKI SONRASI OPERATÖRÜ

D-MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN
VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi yeterli sayıda müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinin “Matbaa Teknolojisi” alanı, “Baskı Sonrası” dalında kalfalık ve ustalık eğitimleri verilmektedir.

Ayrıca, üniversitelerin veya özel kuruluşların açtığı kurslarda bu mesleğin eğitimi verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE
GİRİŞ KOŞULLARI

- Çıraklık eğitimine başlayabilmek için;
- En az ortaokul mezunu olup zorunlu eğitim çağında olanlar eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir.
 - Kayıt yaptıracak öğrencilerin sağlık durumlarının ilgili mesleğin öğrenimine elverişli olması gerekir. Bu durum, programın özelliğine göre gerektiğinde, sağlık/sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir.
 - 14 yaşını doldurmuş olmak,
 - Eğitim görmek istediği meslekte bir işyeri bulmak ve işvereni ile çıraklık sözleşmesi imzalamak gerekmektedir.

EĞİTİMİN SÜRESİ
VE İÇERİĞİ

Mesleğinin eğitim süresi ilköğretimden sonra 4 yıldır. Eğitimin 3 yılı kalfalık, 1 yılı ustalık eğitimidir.

Mesleğin seçimi 9. sınıfta yapılır. Ortak genel kültür dersleri ve meslek dersleri her sınıf seviyesinde verilmektedir.

Eğitim haftada 1 gün mesleki eğitim merkezlerinde, 4 gün çıraklık sözleşmesi yapılan işyerlerinde verilmektedir.

Teorik olarak verilen bilgilerin yanında, işyerinde de usta öğreticinin gözetimi altında pratik çalışması yapılmaktadır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN
BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitiminin 11. sınıfını başarı ile tamamlayanlara kalfalık belgesi, 12. sınıfı başarı ile tamamlayanlara ise ustalık belgesi verilir. Fark derslerini tamamladıkları takdirde meslek lisesi diploması ve mesleğiyle ilgili işyeri açma belgesi alırlar.

BASKI SONRASI OPERATÖRÜ

E-ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Baskı Sonrası Operatörü olarak çalışmak isteyen kişiler, her türlü basım ve çoğaltma işleminin yapıldığı özel ve kamu matbaalarının baskı sonrası bölümlerinde çalışabilirler. Ayrıca baskı sonrası hizmetleri veren cilt evlerinde çalışabilirler. Ambalaj üretimi yapan işyerlerinde de iş bulabilmektedirler.

Baskı Sonrası Operatörleri alanlarında kendi işyerlerini de açabilirler. Bunun için Milli Eğitim Bakanlığının açacağı ustalık sınavına doğrudan girerek başarılı olmaları halinde “Ustalık Belgesi”ni alarak kendi işyerlerini açabilirler.

F-EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30’undan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12’nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde 50’sinden aşağı olmamak üzere ücret ödenir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Kamu sektöründe istihdam edilenler tabi olunan mevzuata göre maaş alırlar. Özel sektörde çalışanların asgari ücretten başlayan kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

BASKI SONRASI OPERATÖRÜ

G-MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mesleki Eğitim Merkezinden diploma alarak mezun olanlara, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Çeşitli eğitim ve kurslara katılarak mesleki bilgi ve beceriler artırılabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

İşletmelerde usta, ustabaşı, formen ve şef pozisyonlarına yükselebilirler.

BENZER MESLEKLER

- Ofset Baskı Operatörü,
- Serigrafi ve Tampon Baskı Operatörü,
- Baskı Öncesi Operatörü,
- Flekso Baskı Operatörü,
- Tifdruk Baskı Operatörü.

BASKI SONRASI OPERATÖRÜ

H-EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- Meram Endüstri Meslek Lisesi Matbaa Bölümü,
- 3308 sayılı Kanun,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr,
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/>,
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.